

LATVIJAS NACIONĀLĀ AKREDITĀCIJAS PADOME

☒ Brīvības 55, 2.korpuss, Rīga LV 1010 ☎ +371 67373051, Fakss: +371 67362990, e-pasts: latak@latak.lv

LATVIJAS NACIONĀLĀS AKREDITĀCIJAS PADOMES SĒDES PROTOKOLS Nr. 2012-1

Rīgā,

2012.gada 31.janvārī.

Sēde notiek 2012. gada 31.janvārī
Sēdes sākums: plkst. 10.00
Sēde slēgta: plkst. 12.00

Sēdi atklāj: Latvijas Nacionālās akreditācijas padomes priekšsēdētāja I. Apsīte

Piedalās: I.Apsīte; M.Ozoliņš; I.Pilmanis; J.Maurāns; J.Miķelsons; I.Vēliņa;
L.Matisons; A.Segliņa; D.Ugare

Klausītāji: B.Vītoļņa, PTAC vadītāja; P.Druķis, AS „Inspecta Latvia” pārstāvis;
D.Matulis, EM TTD nod. vadītājs; V.Blome SIA „SAMC” valdes
priekšsēdētājs; I.Goba, LATAK Akreditācijas nodaļas vadītāja

Protokolē: A.Zembaka, SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs”
Informācijas un mārketinga nodaļas biroja administratore

Darba kārtība

1. Padomes sēdes atklāšana

*I.Apsīte,
LNAP priekšsēdētāja*

2. Akreditēto institūciju uzraudzības process

*M.Ozoliņš,
LATAK vadītājs*

3. Akreditācijas cenrāža saskaņošana

*M.Ozoliņš,
LATAK vadītājs*

4. EA ārkārtas vērtēšanas rezultāti un LATAK risku un
saistīto risku analīze

*M.Ozoliņš,
LATAK vadītājs*

5. LATAK dalība starptautiskajās akreditācijas
institūcijās

*M.Ozoliņš,
LATAK vadītājs*

6. Citu jautājumu izskatīšana

DK 1.punkts
Padomes sēdes atklāšana

Ziņo: I.Apsīte

I.Apsīte atklāj sēdi un sniedz priekšlikumu apstiprināt dienas kārtības jautājumus. Tāpat informē, ka L.Matisons iesniedzis izskatīšanai vēstuli par valsts metroloģijas pakalpojumu līdztvērtīgu nodrošinājumu visiem tirgus dalībniekiem.

I.Apsīte aicina, ierobežotā laika dēļ, šo jautājumu izskatīt nākošajā sēdē, papildinot to ar priekšlikumiem. Sēdes dalībnieki atbalsta šo priekšlikumu.

I. Apsīte aicina apstiprināt LNAP sēdes darba kārtību.

Nolemj:

1. Apstiprināt LNAP sēdes dienas kārtību.

DK 2.punkts
Akreditēto institūciju uzraudzības process

Ziņo: M.Ozoliņš

M.Ozoliņš iepazīstina sēdes dalībniekus ar institūciju novērtēšanas un uzraudzības procedūrām, akcentējot galvenos posmus. LATAK procedūras veidotas, ievērojot arī citu valstu akreditācijas biroju pieredzi. LATAK procedūru praktisko izpildi novērtē katrā Eiropas Akreditācijas Kooperācijas (EA) uzraudzības vizītē, tāpat arī LATAK darbiniekiem piedaloties citu akreditācijas biroju salīdzinošajās vērtēšanās.

I.Apsīte jautā par pilnveidojumiem, un veiktajām vai plānotajām izmaiņām novērtēšanas procedūrās.

M.Ozoliņš informē par aktualizētajiem LATAK dokumentiem Nr.D.009; Nr.D.016., par izmaiņām Akreditācijas nozaru tehnisko komiteju(ANTK) organizēšanā un to darbības aktivizēšanā. Par cik akreditācija tiek piešķirta atbilstoši attiecīgajiem atbilstības novērtēšanas institūciju standartiem konkrētā darbības jomā, tad papildus prasības var noteikt tikai piedaloties visām iesaistītajām pusēm, akreditācijas institūcijām standarts paredz šādu iespēju. Plānots izveidot ANTK pēc sektoru shēmām, kuras tiks sasauktas par nozaru specifiskiem jautājumiem.

M.Ozoliņš uzsver, ka organizējot ANTK, informācijas apkopošanai un sanāksmju organizēšanai ir nepieciešams papildus laiks un resursi, bet ieguvums ir akreditācijas kritēriju skaidrojums iesaistītajām pusēm, viņu iesaistīšana akreditācijas prasību noteikšanā, speciālistu skaidrojumi un padomi tehnisko jautājumu risināšanā.

I. Apsīte jautā, vai ANTK darba rezultātus iestrādās LATAK dokumentos.

M.Ozoliņš atbild, ka ANTK sniegtos ieteikumus var noformēt ar atsevišķu LATAK dokumentu kā akreditācijas prasības noteiktā jomā, iestrādāt esošajos dokumentos vai noformēt protokola veidā un publicēt kā vadlīnijas LATAK mājas lapā, izmantot institūciju vērtēšanā un lēmumu pieņemšanā, kā arī informējot pašas institūcijas.

I. Apsīte dod vārdu sēdes dalībniekiem - diskusijai

P.Druķis izsaka savu viedokli, ka „akreditācija tiek piešķirta uz solījumu pamata, netiek identificēta institūcijas darbības būtība”.

I. Apsīte izvirza pretjautājumu, kur ir pati problēmas būtība, vai tikai LATAK darbībās, vai arī normatīvajos aktos

J. Miķelsons aicina pieturēties pie sēdes darba kārtības, izsaka atbalstu M.Ozoliņa jaunajai pieejai ANTK organizēšanā. Izsaka priekšlikumu – izstrādāt reglamentējošu dokumentu par ANTK darbību.

B.Vītoliņa atzīmē, ka PTAC praksē sastopas ar situācijām, kad institūcijas nepilda noteiktās prasības savā darbības jomā. Īpašu uzmanību aicina pievērst institūciju godīgumam un objektivitātei.

D.Ugare izsaka viedokli, saistībā ar laboratoriju akreditāciju, ka jāpievērš uzmanība datu drošībai un institūciju iespējām datu falsifikācijā.

J.Miķelsons vērš uzmanību uz to, ka LATAK darbojas saskaņā ar standarta prasībām. Institūcijām tiek piešķirta akreditācija, bet nav jāveic visu procesu 100% uzraudzība.

V.Blome informē par to, ka EM ar vēstuli SIA „SAMC” no 16.12.2011. Nr. 432-1-12244 „Par plānotajām darbībām akreditācijas jomā” lūdz LATAK skaidrojumu par LATAK realizējamo akreditēto institūciju uzraudzību atbilstoši normatīvo aktu prasībām arī attiecībā uz to nodarbinātā personāla kompetenci un godaprātu. EM atsaucas uz Tehnisko ekspertu asociācijas vēstuli TEA 05.12.2011 Nr. 014/2011, kurā norāda uz LATAK nepietiekami aktīvu rīcību uzraugot bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības jomā akreditētās institūcijas un to nodarbināto personālu. Jautājums tika izskatīts valdes sēdē un SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” LATAK biroja vadītājam M.Ozoliņam tika uzdots iesniegt SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” valdei priekšlikumus par kontroles mehānismu un procedūru radīšanu, kas samazinātu iespēju bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības jomā darboties negodprātīgām akreditētām institūcijām un to nodarbinātajam personālam. Jautājums par akreditēto institūciju uzraudzības procesu iekļauts LNAP dienas kārtībā saistībā ar šiem apstākļiem

L.Matisons izsaka atbalstu ANTK izveidei.

I. Apsīte atbalsta ANTK izveidi, ierosina skatīt pirmo komiteju kā pilotprojektu, balstoties uz gūto pieredzi, organizēt nākošās komitejas.

M.Ozoliņš atbild, ka saistībā ar bīstamo iekārtu inspicēšanas institūciju akreditāciju un uzraudzību 3 nedēļu laikā LATAK apkopos esošo pieredzi dokumentā, un viena mēneša laikā tiks izveidota ANTK bīstamo iekārtu jomā.

P.Druķis izsaka viedokli, ka nav problēmas šo komiteju esamībā, bet uzskata, ka problēmas ir lēmumu pieņemšanā.

J.Miķelsons jautā M.Ozoliņam, vai LATAK ir saņēmis apelācijas?

M.Ozoliņš atbild – nav saņemtas.

I.Apsīte pārtrauc diskusiju.

Ierosina dot laiku ANTK darbības realizēšanai un novērtēšanai. Sēdes dalībniekiem iesniegt divu nedēļu laikā priekšlikumus uzraudzības procedūru pilnveidošanai.

Nolemj:

1. Atbalstīt M.Ozoliņa priekšlikumu uzlabot akreditācijas nozaru tehnisko komiteju darbu un noteikt papildus akreditācijas prasības. Noteikt, ka ANTK kā pilotprojekts realizējams bīstamo iekārtu jomā.
2. Sēdes dalībniekiem izskatīt iesniegtos dokumentus un divu nedēļu laikā (no LNAP sēdes protokola nosūtīšanas) sniegt priekšlikumus par uzraudzību pilnveidošanu. Priekšlikumus iesūtīt EM/LATAK elektroniski vai papīra formā.
3. M.Ozoliņam pēc diviem mēnešiem iesniegt ziņojumu par ANTK darbības rezultātiem LNAP.

DK 3.punkts**Akreditācijas cenrāža saskaņošana****Ziņo:** M.Ozoliņš

M.Ozoliņš informē par akreditācijas pakalpojumu cenrādi, norādot aktualizējamās pozīcijas. Akreditācijas pakalpojumu cenrādi apstiprina SIA „SAMC” valde. Lai novērstu to, ka viena institūcija nosaka cenas, publiski sniedzamiem pakalpojumiem, Nacionālās akreditācijas padomes funkcijās ir ierakstīts, ka akreditācijas pakalpojumu cenas saskaņo LNAP sēdē. Cenas nav mainījušās kopš 2005.gada. M.Ozoliņš ierosina papildināt cenrādi ar jaunu pozīciju – „Prasmes pārbaužu organizētāju akreditācija”, nosakot sākotnējai procedūrai tādu pašu cenu (420,00 LVL) kā citām atbilstības novērtēšanas institūcijām.

I.Apsīte atbalsta M.Ozoliņa ierosinājumu.

P.Druķis izsaka viedokli, ka LATAK ekspertiem samaksa par eksperta darbu ir neadekvāta un ierosina ekspertu darba apmaksu pielīdzināt pārvaldības sistēmu sertifikācijas institūciju auditoru atlīdzībai.

M.Ozoliņš informē, ka LATAK esošajos apstākļos ir iespējas piesaistītajiem ekspertiem un vērtētājiem maksāt par dokumentācijas analīzi, vērtēšanu uz vietas institūcijā un tāpat maksāt augstākas kvalifikācijas ekspertiem atbilstošu atlīdzību. Ja tiek piesaistīts eksperts no kaimiņvalstīm, tad vienojoties ar institūciju, eksperta atlīdzību un ceļa izdevumus sedz pati institūcija. Tas arī ir minēts cenrādī.

Nolemj:

1. Atbalstīt M.Ozoliņa ierosinājumu par cenrāža aktualizēšanu, iekļaujot jaunu pozīciju – „Prasmes pārbaužu organizētāju akreditācija”.
2. Atbalstīt M.Ozoliņa ierosinājumu par akreditācijas pakalpojumu cenrāža periodisku izskatīšanu LNAP sēdēs un rekomendācijas sniegšanu SIA „SAMC” valdei.

DK 4.punkts

EA ārkārtas vērtēšanas rezultāti un LATAK risku un saistīto institūciju analīze

LNAP priekšsēdētāja I.Apsīte dod vārdu M.Ozoliņam par EA ārkārtas vērtēšanas (28.11.-30.11.2011.) rezultātiem.

Ziņo: M.Ozoliņš informē, ka EA ārpuskārtas vērtēšanas laikā tika intervēti arī V.Blome un J.Maurāns. Novērtēšanā tika izskatīti dokumenti par LATAK neatkarību, novērtēta kvalitātes sistēmas efektivitāte, ārstatu darbinieku monitorings, ekspertu apmācība. Novērojumi tika atspoguļoti vērtēšanas ziņojumā par kuru ir arī informēti Ekonomikas ministrijas pārstāvji. Daļu no ieteikumiem, kas attiecas uz iekšējiem auditiem, semināru organizēšanu LATAK ekspertiem un ekspertu monitoringu ir iespējams realizēt un uz EA Daudzpusējās atzišanas padomes sanāksmi jau ziņot par progresu un veiktajiem pasākumiem. M.Ozoliņš prasa atbalstu divu konstatējumu novēršanā saistībā ar SIA „SAMC” un SIA „LNMC” noslēgto līgumu par izsekojamības nodrošināšanu nacionālajiem mērīšanas etaloniem un saistībā ar „bezpeļņas principa” (angl. not-for-profit) noteikšanu akreditācijas institūcijas darbībai. Rekomendācijas EA atzišanas lēmumam sagatavo EA MAC nozīmēta ekspertu komanda. Par cik, visi vērtēšanas dokumenti un lēmuma projekts tiek izsūtīti visiem EA MAC pārstāvjiem trīs nedēļas pirms sanāksmes, lai mēs spētu komunicēt ar nozīmēto ekspertu grupu, vēlākais līdz marta sākumam ir jābūt skaidri zināmiem pasākumiem, kādā veidā risināt konstatētās problēmas. M.Ozoliņš LNAP sēdes protokolā lūdz ierakstīt konkrētus uzdevumus un izpildes termiņus iesniegšanai EA MAC.

I.Apsīte atbild, ka EM problēma ir zināma, arī pēc veiktā EM iekšējā audita ir noteikti termiņi problēmu risināšanā. Bezpeļņas principa īstenošanai tiek izskatīts risinājums par atbilstošu punktu iestrādāšanu SIA „SAMC” statūtos. Nākošā AP sēdē varētu tikt iesniegti pagaidu risinājumi.

M.Ozoliņš izsaka priekšlikumu, lai realizētu bezpeļņas principu, jau piešķirot valsts dotācijas kārtējam gadam, konkrētu summu paredzētu akreditācijas jomai, kā tas bija līdz apvienošanai ar standartizāciju un metroloģiju.

V.Blome atzīmē, ka konkrēta valsts dotācijas summa LATAK tiek noteikta budžeta piešķiršanas periodā, tā ir zināma LATAK un finansiālā gada laikā netiek mainīta. M.Ozoliņš Tāpat piedāvā EM pārstāvim piedalīties kā novērotājam EA MAC komitejas sēdē, kur tiks izskatīti LATAK vērtēšanas rezultāti.

V.Blome atbalsta M.Ozoliņa priekšlikumu.

Nolemj:

1. Nākošajā LNAP sēdē izskatīt jautājumu par priekšlikumiem SIA”SAMC” statūtu grozījumiem.
2. Ieteikt nākošo LNAP sēdi rīkot 2012. gada marta beigās.

DK 5.punkts
LATAK dalība starptautiskajās akreditācijas institūcijās

LNAP priekšsēdētāja I.Apsīte dod vārdu M.Ozoliņam

Ziņo: M.Ozoliņš informē par starptautiskajām organizācijām, kuras ir saistošas LATAK darbībai – EA, IAF, ILAC. Vairākas akreditētas institūcijas ir ieinteresētas LATAK dalībai IAF un ILAC, jo to pieprasa akreditēto institūciju klienti.

I.Apsīte aicina sēdes dalībniekus izteikt viedokli par LATAK dalību starptautiskajās organizācijās, kā arī vērsties EM ar oficiālu pieprasījumu par papildus līdzekļu paredzēšanu dalībmaksai.

P.Druķis izsaka viedokli, ka dalības maksai jāatrod finansējums caur nozarēm

M.Ozoliņš vērš uzmanību, ka tādā gadījumā būs jāmaksā visiem klientiem, neatkarīgi no viņu ieinteresētības LATAK starptautiskajā sadarbībā.

J.Miķelsons informē, ka citās valstīs starptautisko organizāciju dalības maksu sedz valsts, jo tiek pildītas valsts intereses.

I.Apsīte piekrīt un ierosina pāriet pie nākamā sēdes darba kārtības jautājuma.

Nolemj:

1. Atbalstīt LATAK dalību starptautiskajās akreditācijas organizācijās IAF un ILAC un iesniegt pamatojuma vēstuli Ekonomikas ministrijā.

DK 6.punkts
Dažādi jautājumi

V.Blome ierosina sekretariātam precizēt dalībnieku kontaktus. Turpmāk nosūtīt informāciju ar ielūgumu uz sēdi arī uz NAP dalībnieku pārstāvētajām organizācijām
Jautājumu nav, sēde tiek slēgta

Latvijas Nacionālās akreditācijas padomes priekšsēdētāja:

I.Apsīte

Protokolēja:
Tāl.: 67373051

A. Zembaka